

กลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน
สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*

Classroom Management Strategy of Effecting the Students Quality for Primary
Schools Under the Office of the Primary Education
Service Area in the Northeastern Region

¹นฤมล ทัดสา, วาโร เฟ็งสวัสดิ์ และ พรเทพ เสถียรนพเก้า

¹Naruemon Tadsa, Waro Phengsawat and Pornthep Steannoppakao

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Sakon Nakhon Rajabhat University, Thailand.

¹Corresponding Author's Email: kuanyujulong@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียน 2) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียน และ 3) เพื่อพัฒนาคู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 542 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามแบบกึ่งมีโครงสร้าง แบบบันทึกการประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ แบบประเมิน ความเหมาะสมของคู่มือ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) กลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 4 กลยุทธ์ 16 กิจกรรม ดังนี้ 1) กลยุทธ์การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 กิจกรรม คือ 1.1) การจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ 1.2) การจัดสภาพแวดล้อมด้านวิชาการ 1.3) การจัดสภาพแวดล้อมทางสังคม 1.4) การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ 1.5) การจัดสภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ 2) กลยุทธ์การส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก ประกอบด้วย 3 กิจกรรม คือ 2.1) การส่งเสริมปัจจัยพื้นฐานในการเรียนรู้เชิงรุก 2.2) การใช้กลวิธีในการเรียนรู้เชิงรุก 2.3) การใช้ทรัพยากรในการสอน 3) กลยุทธ์การเสริมสร้างภาวะผู้นำสำหรับครู ประกอบด้วย 4 กิจกรรม คือ 3.1) การส่งเสริมความเป็นมืออาชีพ 3.2) การส่งเสริมการมีบุคลิกภาพที่ดี

*Received April 3, 2021; Revised April 24, 2021; Accepted May 4, 2021

3.3) การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ 3.4) การส่งเสริมการเป็นผู้นำเปลี่ยนแปลง 4) กลยุทธ์การมีส่วนร่วมในการจัดการชั้นเรียน ประกอบด้วย 4 กิจกรรม คือ 4.1) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 4.2) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ 4.3) การมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม 4.4) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อม 2) กลยุทธ์มีความเหมาะสมในการนำไปใช้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) คู่มือการใช้กลยุทธ์มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: กลยุทธ์; การบริหารจัดการชั้นเรียน; คุณภาพผู้เรียน; กลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียน

Abstract

This research consists of the following objectives; 1) to develop a classroom management strategy that affects quality of learners, 2) to examine the appropriateness of classroom management strategies affecting the quality of learners, and 3) to develop a user's manual on classroom management strategies affecting the quality of learners primary schools under the jurisdiction of the Office of Primary Education Service Area in the Northeastern region. The study was based on a mixed methodology method, the samples of which were consisted 542 people. The research tools consisted of a semi-structured questionnaire, minutes of the meeting with a group of experts, and an assessment form on the suitability of the user's manual. The statistics used in this research consisted of percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The results of the research can be concluded as follows; 1. The classroom management strategy affecting the quality of the learners in primary schools under the jurisdiction of the Office of the Primary Education Service Area in the Northeastern region, consisted of 4 strategies and 16 activities, as follows: 1) Strategies regarding the environment that facilitates learning which consists of 5 activities: 1.1 management of the physical environment, 1.2 management of the academic environment, 1.3 management of the social environment, 1.4 management of the psychological environment, and 1.5 management of the management environment. 2) Strategies promoting proactive, which consists of 3 activities: 2.1 promoting proactive learning fundamentals, 2.2 the use of proactive learning strategies, and 2.3 the use of teaching resources. 3) Strategies for enhancing leadership in teachers, which consists of 4 activities: 3.1 promoting professionalism, 3.2 promoting a good personality, 3.3 developing results-based achievements, and 3.4 the promotion of transformational leadership. 4) Strategies in classroom management participation, which consists of 4 activities: 4.1 participation in educational management, 4.2 participation in management, 4.3 participation

in supervision and monitoring, and 4.4 participation in environmental development. 2. The strategies were found to be highly suitable for overall implementation. 3. Overall, the strategy manual was found to be appropriate at a high level.

Keywords: strategies; classroom management; quality of the learner; classroom management strategies

บทนำ

การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นวิธีการดำเนินการให้ชั้นเรียนได้อยู่ในสภาพความพร้อมที่จะดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริงเนื่องด้วยชั้นเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้พื้นฐานในรายวิชาต่างๆทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ (Wisetrinthong, 2012) ทั้งประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันในด้านต่างๆ อย่างชัดเจน หรืออาจเรียกว่า “ความแตกต่างระหว่างบุคคล” ชั้นเรียนที่มีการบริหารจัดการดี เป็นความสามารถของผู้สอนที่ส่งผลบรรยากาศการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นปัจจัยสำคัญของการเรียนการสอนและหมายถึง ผู้เรียนมีความสุขในขณะที่อยู่ในชั้นเรียน ความสุขของผู้เรียนเป็นสิ่งที่สุดยอดปรารถนาของผู้สอนและผู้รับผิดชอบทางการศึกษาต้องพยายามจัดให้มีขึ้นโดยทั่วกัน การบริหารจัดการชั้นเรียนจึงเป็นองค์รวมของการบูรณาการความรู้ความสามารถของครูผู้สอนพร้อมทั้งก่อให้เกิดแรงจูงใจให้ผู้เรียนมาโรงเรียนทุกวันอย่างมีความสุข (Boonpirom, 2014) การจัดการชั้นเรียนจึงมีความหมายกว้างนับตั้งแต่การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในห้องเรียน การจัดการกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน การสร้างวินัยในชั้นเรียน ตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู และการพัฒนาทักษะการสอนของครูให้สามารถกระตุ้นพร้อมทั้งสร้างแรงจูงใจในการเรียนเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการได้สรุปและให้ความหมายของการจัดการห้องเรียนไว้ดังนี้ Tangkunanun (2014) กล่าวว่า การจัดการห้องเรียนเป็นการดำเนินการของครูในการจัดสภาพแวดล้อมทั้งในเชิงกายภาพและจิตวิทยา เพื่อสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการห้องเรียน (Classroom Management) เป็นการตัดสินใจของผู้สอนในการดำเนินงานใด ๆ ก็ตามที่เป็นอันอำนวยความสะดวกและการควบคุมพฤติกรรม เพื่อให้ผู้เรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของครูผู้สอนในขณะนั้นได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังเช่น Thatthong (2009) กล่าวว่า การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นกระบวนการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในชั้นเรียน การจัดการเรียน การสอนของครูที่กระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเรียน ตลอดจนการควบคุม กำกับดูแลชั้นเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้อย่างราบรื่น ส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพตามที่กำหนด

ครูหรือผู้สอนเป็นบุคคลที่มีความสำคัญมากที่สุดในกระบวนการจัดการศึกษา เพราะเนื้อแท้ของการจัดการศึกษา คือ กิจกรรมการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นระหว่างครูกับผู้เรียน การที่ครูจะเป็นบุคคลที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพได้นั้น ครูต้องเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องโดยปรับบทบาทใหม่เป็น

2 บทบาท คือ 1) ครูในฐานะผู้ปฏิบัติการสอนเป็นหลัก 2) ครูในฐานะนักวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ซึ่งเป็นบทบาทเสริม ครูจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรวิธีการเรียนการสอนการจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเรียน (Na Ayudhaya, 2001) เมื่อครูเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญในกระบวนการจัดการศึกษา คุณภาพของครูจึงมีความสำคัญเพราะครูที่มีคุณภาพจะส่งผลต่อผู้เรียนที่มีคุณภาพ ครูจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข คุณภาพของครูผู้สอนจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน (Office of the Education Council, 2013) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 7 จึงเน้นให้มีการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาและการพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (Ministry of Education, 2010) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงาน ก.ค.ศ.) ในฐานะเป็นองค์กรกลางในการบริหารงานบุคคลของครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงกำหนดสมรรถนะด้านคุณภาพการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งประกอบด้วย

- 1) สมรรถนะหลัก คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง และการทำงานเป็นทีม และ
- 2) สมรรถนะประจำสายงาน คือ การออกแบบการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการชั้นเรียน

ซึ่งประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ คือ 1) การจัดบรรยากาศการจัดการเรียนการสอน เป็นการจัดชั้นเรียนที่มีความยืดหยุ่น มีป้ายนิเทศหรือมุมวิชาการ ส่งเสริมให้นักเรียนช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนและผู้เรียนกับผู้เรียน 2) การจัดทำข้อมูลสารสนเทศชั้นเรียน เป็นการจำแนกข้อมูลที่จำเป็น และเอกสารประจำชั้น และ 3) การกำกับดูแลชั้นเรียนเป็นการสร้างข้อตกลงในการอยู่ร่วมกัน กำกับ ดูแล การปฏิบัติของผู้เรียนให้เป็นไปตามข้อตกลงและสามารถปรับพฤติกรรมผู้เรียนให้เรียนร่วมกันได้อย่างราบรื่น (Office of the Commission of Government Teachers and Educational Personnel, 2006) ใช้เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีและเลื่อนวิทยฐานะ ซึ่งครูที่ขอมีและเลื่อนวิทยฐานะจะต้องผ่านการประเมินด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน ดังนั้นบทบาทของครูมีความสำคัญที่สุดในการจัดการชั้นเรียน ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมที่สำคัญ 2 ส่วน คือ 1) การจัดการเรียนการสอน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ 2) การจัดการในชั้นเรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียน (Ministry of Education, 2009)

จากการรายงานของ Office of the Education Council (2009) พบว่า การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษายังไม่มีชัดเจนและไม่เป็นไปตามความต้องการของครูผู้สอนเท่าที่ควร มีเพียงคู่มือการประเมินสมรรถนะครูที่ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นแบบประเมินครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และเพื่อประเมินการปฏิบัติงานประจำปีเท่านั้น แต่คู่มือที่มียังขาดรายละเอียดถึงวิธีการขั้นตอนการปฏิบัติในการได้มาของแต่ละตัวบ่งชี้ สอดคล้องกับกลุ่มงานวิจัยสำนักวิจัย และพัฒนาการศึกษาที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาครูของหน่วยงานต่าง ๆ ในภาพรวม พบว่าการพัฒนาครูนั้นยังขาดระบบการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ Office of the National Economics and Social Development Council (2012) ยังพบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการชั้นเรียน ดังนี้คือ 1)

ด้านผู้บริหาร พบว่าผู้บริหารไม่ได้สร้างความตระหนักให้ครูผู้สอนได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการชั้นเรียน ไม่ให้ความสำคัญต่อการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน 2) ด้านครู พบว่ายังมีครูจำนวนหนึ่งไม่มีความตระหนักและไม่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารจัดการชั้นเรียน ขาดความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการบริหารจัดการในชั้นเรียน จะเห็นได้จากที่ครูไม่สามารถควบคุมชั้นเรียนให้จัดการเรียนการสอนได้อย่างราบรื่น ไม่สามารถจัดการหรือแก้ปัญหาให้นักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ได้ ครูยังมีความเชื่อและแนวทางปฏิบัติที่เคยมีมาปฏิบัติต่อนักเรียน เช่น ชอบคุ้งค้ำและลงโทษนักเรียน ครูมุ่งเน้นการสอนให้ครบเนื้อหาตามหลักสูตร ครูคิดว่าปัญหาทุกอย่างเกิดจากนักเรียน โดยไม่พิจารณาที่ตนเอง ครูได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานหลายอย่าง ทำให้มีเวลาในการบริหารจัดการชั้นเรียนไม่มากนักและยังพบว่าครูความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียน เช่น 1) เข้าใจว่าเพียงแค่มีกการตัดพฤติกรรมนักเรียนก็ถือว่าได้จัดการชั้นเรียนแล้ว 2) การจัดการชั้นเรียนเป็นหน้าที่เฉพาะของครูผู้สอนเท่านั้น 3) การจัดการชั้นเรียนเป็นการจัดการเฉพาะในชั้นเรียนที่อยู่ในอาคารเรียนเท่านั้น 4) ผู้ที่เรียนวิชาครูมาแล้วก็ต้องจัดการชั้นเรียนได้ 5) การจัดการชั้นเรียนเป็นการเพิ่มภาระให้กับครู 6) สอนมาตั้งหลายปีแล้วไม่เห็นต้องไปจัดชั้นเรียนให้ยุ่งยาก (Thatthong, 2009)

จากประเด็นที่กล่าวมาแล้วข้างต้นและสถานการณ์การเกิดโรคระบาดช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้รูปแบบของการจัดการชั้นเรียนในปีการศึกษา 2563 เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์การควบคุมโรค หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานควบคุมโรคต้องออกมาตรการควบคุมโรคดังกล่าว ซึ่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่ไม่อาจคาดเดาได้นี้ ทำให้ต้องทบทวน การบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีกลยุทธ์การบริหารที่มีคุณภาพ สามารถเตรียมความพร้อมด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนไว้อย่างชัดเจน เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาที่ดีมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เพื่อพัฒนาคู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาด้านเนื้อหาเอกสารแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้องค์ประกอบกลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้ได้องค์ประกอบ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ กลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก กลยุทธ์ที่ 3 การเสริมสร้างภาวะผู้นำสำหรับครู และกลยุทธ์ที่ 4 การมีส่วนร่วมในการจัดการชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาในภาคสนาม การศึกษาพหุกรณีศึกษาโรงเรียนต้นแบบที่ได้รับรางวัลทรงคุณค่าสพฐ. Obec Awards ด้านการบริหารจัดการและการบริหารจัดการชั้นเรียนระดับชาติปีการศึกษา 2562 โดยการสัมภาษณ์ในประเด็นกลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 2 โรงเรียน เพื่อนำข้อมูลมากำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

1) การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ในประเด็นการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผล ต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อนำข้อมูลมากำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2) การประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Experts Group Meeting) จำนวน 9 คน เพื่อใช้ตรวจสอบค่าความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Index of Item – Objective Congruence หรือ IOC) ในขั้นตอนการพัฒนากลยุทธ์ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์ เป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 226 คน และครูวิชาการ จำนวน 226 คน รวมทั้งสิ้น 452 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการคำนวณตามวิธีการของทาโร ยามาเน่

ขั้นตอนที่ 4 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการศึกษา

1) การสัมภาษณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และการศึกษาพหุกรณีศึกษาโรงเรียนต้นแบบที่ได้รับรางวัลสพฐ. Obec Awards ด้านการบริหารจัดการและการบริหารจัดการชั้นเรียนระดับชาติปีการศึกษา 2562 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา มี 2 ข้อ คือ ข้อ 1 กลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วยอะไรบ้างและดำเนินการอย่างไร และ ข้อ 2 ข้อเสนอแนะ

2) การจัดประชุมกลุ่มย่อย เครื่องมือที่ใช้ในการประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Experts Group Meeting) เป็นแบบบันทึกการประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

3) ศึกษาและติดตามผลการปฏิบัติ/ทดลอง/เครื่องมือที่ใช้ตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์กับกลุ่มตัวอย่าง เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ของกลยุทธ์

4) การประเมินคู่มือการใช้กลยุทธ์ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้กลยุทธ์

ขั้นตอนที่ 5 การรวบรวมข้อมูล

1) การสัมภาษณ์ โดยการประสานผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสอบถามความสมัครใจและเต็มใจในการให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย ขอนหนังสือราชการจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์ นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการให้สัมภาษณ์ ไปสัมภาษณ์ตามวัน เวลา และสถานที่ที่นัดหมาย โดยจดบันทึก บันทึกเสียง ด้วยเครื่องบันทึกเสียง ถ่ายภาพ และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ด้วยเครื่องบันทึกเสียงมาถอดคำพูดแล้วพิมพ์เป็นเอกสาร

2) การจัดประชุมกลุ่มย่อย โดยการขอหนังสือราชการจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ไปยังผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความอนุเคราะห์เข้าร่วมประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญตามวัน เวลา สถานที่ที่กำหนด

3) ศึกษาและติดตามผลการปฏิบัติ/ทดลอง/ฝึกอบรม โดยการขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาในการส่งแบบสอบถามออนไลน์ให้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการตอบแบบสอบถาม คนละ 1 ชุด ในกรณีที่มีปัญหาไม่ได้แบบสอบถามคืน ผู้วิจัยติดตามด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ติดตามด้วยตนเอง สอบถามทางโทรศัพท์

4) การประเมินคู่มือการใช้กลยุทธ์ โดยการติดต่อประสานผู้เชี่ยวชาญ ขอนหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อขอความร่วมมือในการเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคู่มือการใช้กลยุทธ์ จัดส่งร่างคู่มือการใช้กลยุทธ์ จำนวน 1 ชุด และแบบสอบถามเพื่อประเมินคู่มือการใช้กลยุทธ์ฯ จำนวน 1 ชุด ไปยังผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน และขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ โดยใช้ซองเอกสารติดแสตมป์เจ้าหน้าที่ผู้วิจัยส่งไปพร้อมกับเอกสาร ตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อประเมินคู่มือการใช้กลยุทธ์ฯ ที่ได้รับคืนจากผู้เชี่ยวชาญว่ามีความครบถ้วนสมบูรณ์หรือไม่ แล้วนำข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์ต่อไป

ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน และการศึกษาเอกสารงานวิจัยต่างๆ มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และจัดหมวดหมู่ตามประเด็นต่างๆ นำผลที่ได้มาสร้างกรอบแนวคิดของการวิจัย

2) การจัดประชุมกลุ่มย่อย วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน มาหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับเนื้อหา คือ ค่าIOC (Index of Items Objectives Congruence) โดยพิจารณาจากค่า IOC ที่มากกว่า 0.50 ขึ้นไป ใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Items Objectives Congruence: IOC)

3) ศึกษาและติดตามผลการปฏิบัติ/ทดลอง/ฝึกอบรม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนจากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารจัดการชั้น

เรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

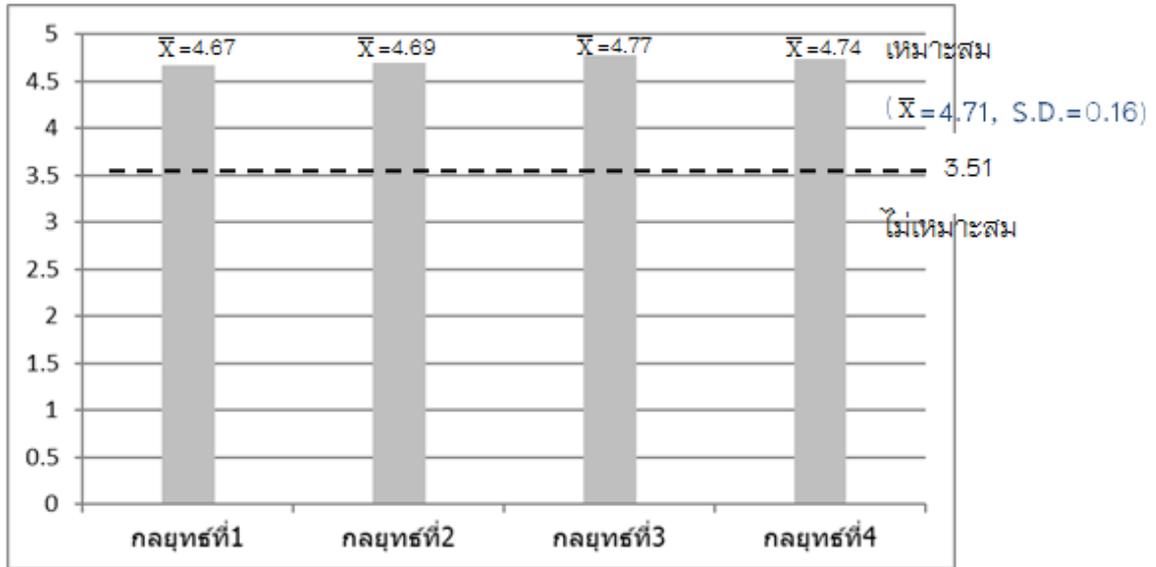
4) การประเมินคู่มือการใช้กลยุทธ์ ผู้วิจัยนำข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในแบบตรวจสอบคู่มือการใช้กลยุทธ์มาคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงคู่มือการใช้กลยุทธ์ฯ ให้สมบูรณ์ และจัดพิมพ์คู่มือการใช้กลยุทธ์ฯฉบับจริง

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 4 กลยุทธ์ 16 กิจกรรม ดังนี้

- 1) กลยุทธ์การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 กิจกรรม คือ 1.1) การจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ 1.2) การจัดสภาพแวดล้อมด้านวิชาการ 1.3) การจัดสภาพแวดล้อมทางสังคม 1.4) การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ 1.5) การจัดสภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ
- 2) กลยุทธ์การส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก ประกอบด้วย 3 กิจกรรม คือ 2.1) การส่งเสริมปัจจัยพื้นฐานในการเรียนรู้เชิงรุก 2.2) การใช้กลวิธีในการเรียนรู้เชิงรุก 2.3) การใช้ทรัพยากรในการสอน
- 3) กลยุทธ์การเสริมสร้างภาวะผู้นำสำหรับครู ประกอบด้วย 4 กิจกรรม คือ 3.1) การส่งเสริมความเป็นมืออาชีพ 3.2) การส่งเสริมการมีบุคลิกภาพที่ดี 3.3) การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ 3.4) การส่งเสริมการเป็นผู้นำเปลี่ยนแปลง
- 4) กลยุทธ์การมีส่วนร่วมในการจัดการชั้นเรียน ประกอบด้วย 4 กิจกรรม คือ 4.1) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 4.2) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ 4.3) การมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม 4.4) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อม

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเหมาะสมโดยรวมมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.71, S.D.=0.16) เมื่อพิจารณารายกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ย ดังนี้ 1. กลยุทธ์การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.67, S.D.=0.29) 2. กลยุทธ์การส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.69, S.D.=0.27) 3. กลยุทธ์การเสริมสร้างภาวะผู้นำสำหรับครู มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.77, S.D.=0.26) 4. กลยุทธ์การมีส่วนร่วมในการจัดการชั้นเรียน มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.74, S.D.=0.27) ดังรูปที่ 1

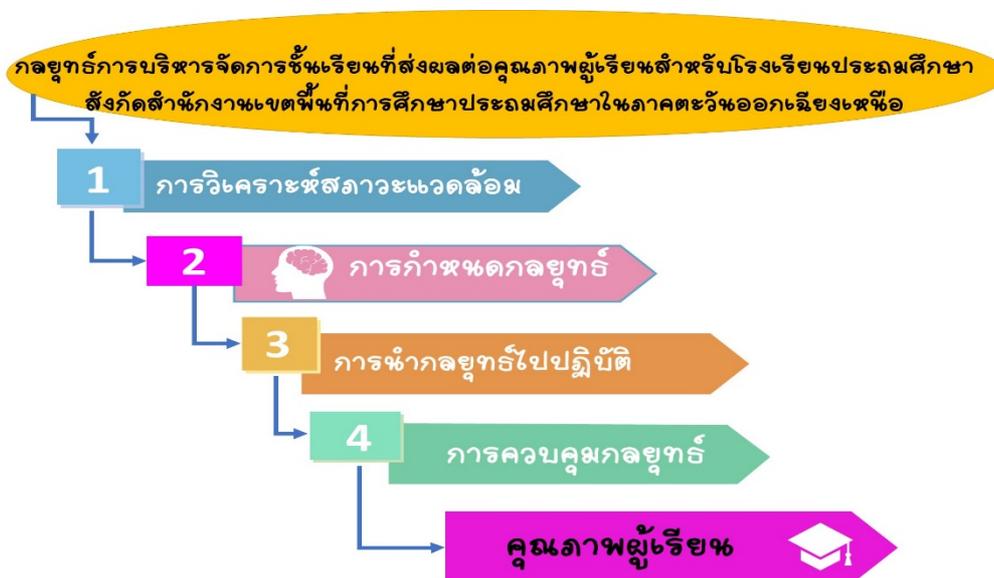
รูปภาพที่ 1 กราฟการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อพัฒนาคู่่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลการวิจัย พบว่า คู่่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48, S.D.=0.10$)

องค์ความรู้ใหม่

ผลที่ได้จากงานวิจัย ครั้งนี้ สถานศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานตาม กลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในรูปแบบตามรูปที่ 2 ดังนี้

รูปภาพที่ 2 องค์ความรู้แนวทางการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

แนวทางการนำไปใช้ในการดำเนินงานตามกลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม

โรงเรียนจัดประชุม”ผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา” ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน วิเคราะห์จุดแข็ง/จุดอ่อนภายในสถานศึกษา วิเคราะห์โอกาส/อุปสรรคภายนอกสถานศึกษา สรุปและนำเสนอผลการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมของโรงเรียน

ขั้นที่ 2 การกำหนดกลยุทธ์

โรงเรียนจัดประชุมผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อกำหนดกลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพ ของผู้เรียน จัดทำแผนปฏิบัติการ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ให้สอดคล้องกับแนวทางการบริหารตามกลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

ขั้นที่ 3 การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ

โรงเรียนออกคำสั่งมอบหมายงานรับผิดชอบให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการดำเนินงานแต่ละแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม อย่างชัดเจน จัดประชุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อชี้แจง การดำเนินงานแต่ละแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ก่อนการดำเนินงาน จัดสรรทรัพยากรและงบประมาณสำหรับการดำเนินงานแต่ละแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม อย่างเพียงพอและทันตามกำหนด ดำเนินงานแต่ละแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม การบริหารจัดการชั้นเรียนตามปฏิทินที่ได้กำหนดไว้

ขั้นที่ 4 การควบคุมกลยุทธ์

โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับติดตาม นิเทศ วัดและประเมินผลการดำเนินงานแต่ละแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม คณะกรรมการวัดและประเมินผลการดำเนินงานแต่ละแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม อย่างจริงจังสม่ำเสมอ และเป็นกัลยาณมิตร ผู้รับผิดชอบโครงการจัดทำรายงานโครงการ เสนอผู้บริหารสถานศึกษา รายงานผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ให้หน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 4 กลยุทธ์ 16 กิจกรรม ดังนี้ 1) กลยุทธ์การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มี 5

กิจกรรม 2) กลยุทธ์การส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก มี 3 กิจกรรม 3) กลยุทธ์การเสริมสร้างภาวะผู้นำสำหรับครู มี 4 กิจกรรม 4) กลยุทธ์การมีส่วนร่วมในการจัดการชั้นเรียน มี 4 กิจกรรม ทั้งนี้เพราะการบริหารจัดการชั้นเรียนมีส่วนสำคัญที่ช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน ช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ ตลอดจนเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดี มีทักษะ เจตคติที่ดีในระหว่างการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Adelina (2008) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของกลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียน ดังนี้ 1) การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2) การสร้างความเคารพนับถือ และส่งเสริมการเรียนรู้ ให้แก่นักเรียน 3) การจัดการและอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน 4) การส่งเสริมความปลอดภัยในชั้นเรียน 5) การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนกับเพื่อน ครู ผู้ปกครอง และคนอื่น ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายการบริหารจัดการชั้นเรียนและ Chungphiwat (2018) ได้ศึกษากลยุทธ์การจัดการชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในทศวรรษ ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ ดังนี้ 1) กลยุทธ์การจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) กลยุทธ์การจัดสิ่งแวดล้อมทางจิตภาพ เพื่อเสริมแรงนักเรียน 3) กลยุทธ์การเสริมสร้างภาวะผู้นำแก่ครู 4) กลยุทธ์การดำเนินการตามกระบวนการเพื่อจัดการชั้นเรียนบรรลุเป้าหมาย 5) กลยุทธ์การตอบสนองนโยบายการจัดการชั้นเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเหมาะสมโดยรวมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.16) โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับ จากมากไปหาน้อย ดังนี้ กลยุทธ์ที่ 3 การเสริมสร้างภาวะผู้นำสำหรับครู มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.38) กลยุทธ์ที่ 4 การมีส่วนร่วมในการจัดการชั้นเรียนมีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.27) กลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.27) และกลยุทธ์ที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.43) กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับ กลยุทธ์ที่ 3 การเสริมสร้างภาวะผู้นำสำหรับครูเป็นอันดับแรก ทั้งนี้เนื่องจาก “ภาวะผู้นำ” มีความจำเป็นและสำคัญสำหรับครู เพราะช่วยเสริมสร้างศักยภาพในด้านการจัดการเรียนรู้ ความเป็นผู้นำ การเป็นพี่เลี้ยง การเป็นนักพัฒนา ในการเป็นต้นแบบ การเรียนรู้สำหรับบุคคลอื่นและในองค์กร สอดคล้องกับ Naree (2018); Chungphiwat (2018) ได้กล่าวสรุปว่า การส่งเสริมภาวะผู้นำครู เป็นการส่งเสริมพฤติกรรมของครู ในการแสดงออกตามสถานการณ์การเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนโดยมุ่งเน้นที่ความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ และการเสริมสร้างภาวะผู้นำแก่ครู ควรดำเนินการดังนี้ 1) ความเป็นครูมืออาชีพ 2) ความเป็นผู้นำทางวิชาการ 3) การพัฒนาตนเองและเพื่อนร่วมงาน 4) การเป็นแบบอย่างที่ดี 5) ความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า คู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ คู่มือได้รับการตรวจสอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และประเมินความเหมาะสมในการนำไปใช้โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข สามารถนำไปเป็นแนวทางในการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Wongtakee (2020) กล่าวว่า คู่มือการใช้ตัวบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และประเมินความเหมาะสมในการนำไปใช้โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข สามารถนำไปใช้ เป็นแนวทางการประเมินการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาได้

สรุป

จากการศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโรงเรียน และในสถานการณ์โรคระบาดโควิด 19 ทำให้มีการทบทวนการจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย แต่สิ่งสำคัญที่ต้องบริหารจัดการในการจัดการศึกษานั้น คือ การบริหารจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพและจะเกิดประสิทธิผลได้จะต้องดำเนินการตามกลยุทธ์ ดังนี้ 1) กลยุทธ์การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จำนวน 5 กิจกรรม 2) กลยุทธ์การส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก 3 กิจกรรม 3) กลยุทธ์การเสริมสร้างภาวะผู้นำสำหรับครู จำนวน 5 กิจกรรม และ 4) กลยุทธ์การมีส่วนร่วมในการจัดการชั้นเรียน จำนวน 4 กิจกรรม งานวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นว่าการเตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการชั้นเรียน จะก่อให้เกิดประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โรคระบาด ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาควรตระหนักและเห็นคุณค่าโดยการนำกลยุทธ์หรือวิธีการการบริหารจัดการชั้นเรียนไปประยุกต์ใช้ตามบริบทของหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำกลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโรงเรียน จำนวน 4 กลยุทธ์ 16 กิจกรรม ไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนก่อนนำไปปฏิบัติและควรตั้งคณะกรรมการในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติการด้วย

1.2 ในการนำกลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือไปใช้ ผู้บริหารและครูจะต้องทำความเข้าใจและใช้กลยุทธ์ได้อย่างเหมาะสมกับข้อบ่งชี้ที่ต้องการบริหารงานเพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ที่กำหนดไว้

1.3 สถานศึกษาควรนำคู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไปเป็น

แนวทางในการบริหารจัดการชั้นเรียน เพื่อช่วยให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในกระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1 ควรศึกษาวิจัยและพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2 ควรศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการชั้นเรียน

2.3 ควรนำผลการวิจัยไปเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการจัดการศึกษา

References

- Adelina, C. (2008). Westbrook-Spaniel, B.A., M.S.W. How Teachers Learn, Select, and Implement “Effective” Classroom Management. New Mexico: New Mexico State University Las Cruces.
- Boonpirom, S. (2014). *Classroom Management*. Bangkok: Triple Education.
- Chunghiwat, A. (2018). Classroom Management Strategy of Elementary Teacher in The Next Decade. *Phuket Rajabhat University Academic Journal*, 14(1), 319-349.
- Ministry of Education. (2009). Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 (A.D. 2008). Bangkok: Khurusapha Lat Phrao.
- Ministry of Education. (2010). *Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 (A.D. 2008)*. (3rd ed.). Bangkok: Agricultural cooperative printing demonstrations of Thai.
- Na Ayudhaya, W. D. (2001). Development of teaching and learning in higher education. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Naree, T. (2018). *A Model for Developing Teacher Leadership in Practicing The Principles of Sufficiency Economy Philosophy in Secondary Schools under the Regional Education Office No. 11*. (Doctoral Dissertation). Sakon Nakhon Rajabhat University. Sakon Nakhon.
- Office of the Commission of Government Teachers and Educational Personnel. (2006). *Law and B.C. Circular*. Bangkok: Printing house, shipping organization.
- Office of the Education Council. (2009). *Assessment of the participation status of Buddhist institutions in promoting educational management*. Bangkok: Plearn studio company.co.th.
- Office of the Education Council. (2013). *Teacher policy*. Bangkok: Office of the Education Council.

- Office of the National Economics and Social Development Council. (2012). National economic and social development plan, vol. 11 (2012 - 2016). Bangkok: Prime Minister's Office.
- Tangkunanun, P. (2014). *Classroom and learning resource management*. (3rd ed.). Bangkok: Faculty of Industrial Education and Technology, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang.
- Thatthong, K. (2009). *Classroom Management: Happiness Classroom*. Bangkok: Phetkasem Printing.
- Wisetrinthong, K. (2012). The development of classroom management system for the Educational Extension Schools. (Doctoral Dissertation). Mahasarakham University. Mahasarakham.
- Wongtakee, W. (2020). The Development of Risk-Management Indicators in Educational Opportunity Expansion Schools under the Office of the Basic Education Commission in the Northeast Region. (Doctoral Dissertation). Sakon Nakhon Rajabhat University. Sakon Nakhon.